

Előfizetési árak:
 Egész évre 10 frt -- kr.
 Félévre . 5 " -- "
 Negyedévre 2 " 50 "
 Egy hóra 1 " -- "
 Egyes szám 4 kr.

Megjelenik mindennap,
 vasárnap kivételével.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPÁRT KOZLÖNYE.

Szerkesztőség

és

Kiadóhivatal:

Fő irod. Simonffy-ház
 a városházával szemben.

Hirdetések a legmérsé-
 keltebb árszámítás mel-
 lett vétetnek fel.

A magyar országos malom- egyesület közgyűlése.

Debrecen, június 1.

A magyar országos malom egyesület holnap Debrecenben tartja első vándorgyűlését. A legjelentékenyebb hazai iparnak, speciális magyar iparnak képviselői gyűlnek össze tanácskozássra.

A súlyos és acélos búzát termő magyar föld, a magyar mezőgazdaság ma elképzelhető sem volna nagy és virágzó malom-ipar nélkül, melynek alapját épen úgy, mint boldogulásunk sok más tényezőjének, Széchenyi István alkotó szelleme rakta le.

A malmok kerestek új utakat és találtak új piacokat messze külföldön a millió és millió magyar kezét foglalkoztató nyers termelés számára. Kitűnő liszt alakjában világpiacra kerülő búzából kap ma is legtöbb pénzt a magyar ember. Átlag tizenötmillió métermázsza az a buza, melyet csupán a malom egyesületbe tagul belépett malmok évenként feldolgoznak.

Ez az egyetlen egy adat is igazolja, mennyire össze függ a magyar mezőgazdaság sorsa a malom ipar sorsával, — s könnyen érthetővé teszi a két foglalkozásnak szoros érdekközösségét, — s azt hogy nagyon is egymásra vannak utalva.

Valóban Budapest óriási malmi és a vidék nagy malmi nem csupán önmagukért dolgoznak, — hanem a mezőgaz-

daság jövedelmezőségeért is, melynek leghatalmasabb tényezőivé váltak.

Alaposan téved, ki azt meri mondani, hogy a malmok a gazdákon élősököndnek.

Bár az őstermelés minden ága dicsékedhetnék olyan iparvállalatokkal, melyek a nyers anyagot így feldolgozva, és oly módon, oly arányban közvetítene azt a világ piacra. Gazdáink boldogabbak volnának, Magyarország gazdagabb és virágzóbb.

A magyar malomipar a külföldi, főként az amerikai malomipar versenyé folytán ma már épen olyan sok nehézséggel kénytelen megküzdeni, mint maga buza-termelésünk, az amerikai, indus és orosz buza-termelés miatt.

A világgiacon folyó nagy harcban, sokszor érzékeny veszteséggel tudja csak gyártmányait értékesíteni, mindenek dacára hazai malmainak jobban megfizetik a feldolgozásra vásárolt búzát, mint ha maga a termelő egyenesen külföldre adná el azt. Mert a magyar malmok lehetőleg fenntartatani akarják a buza-árakat.

Az idegen verseny elleni küzdelem hozta létre az országos magyar malom egyesületet és hogy a szövetség erejére támaszkodva sikeresebben védelmezessék a malmok közvetlenül a maguk, közvetve pedig a magyar mezőgazdaság érdekeit. — Nem a búzának lenyomására irányuló kartell-kötés volt célja az egyesülésnek. A malom igazgatók és a

tulajdonosok 1885-ben azért gyűltek össze, hogy az üzleti és kereskedelmi viszonyok zilált, zavaros állapotában lehetőleg egységes szigorú rendszabályokat állapítsanak meg, a mi előnnyel jár úgy a vevőre mint az eladóra nézve.

Igy mindjárt akkor egységes alapra fektették az eladási, fizetési és szákolási töltételeket, s a megalakított igazgató választmány kebelé en különféle osztályokat szerveztek. A humanizmus nevében és a munkások érdekében létesítették a ba'esetek ellen biztosító osztályt. — Az igazgató választmány egy másik sectiója feladatul nyerte a vasuti díjak revízióját a miniszteriumnál való közbenjárással, sőt a külföldi tarifák kedvezőbb módosítását is munkába vette.

Az egyesület egyik legutóbbi intézkedése, reformmunkája a liszt minőség számainak kevesbitése, s minket debrecnieket legközvetlenebbül érintő azon határozata, hogy a szövetség évi rendes közgyűléseit ezután főlváltva a fővárosban és a vidéken tartja. Ezzel megnyitotta vándorgyűléseinek sorozatát és az első vándorgyűlés helyéül Debrecen t jelölte meg. Ez a kitüntetés, mert mi annak kintjük, azt a várost érte, mely a provincián épen úgy első volt hengerre berendezett malom alapításában, mint a hogy első most az országos malom egyesület vándorgyűlésének fogadásában.

Az István malom társulat a vidéknek nem csak korra, de forgalomra, és jelentőségre nézve is legelső malma fogadja

A „Debreceni Ellenőr“ tárcája.

Az arckép.

Az egész világ elismeri rólam, hogy kifogástalanul komoly leány vagyok. Babával nem játszottam tíz éves koromban sem, valamint bakfis korom is egészen híján volt édes emlékeknek. Hajam puritán módra van hátrafésülve és rendszeren állig begombolt fekete ruha képezi öltözkömet. Csupán angol írók könyveit olvasom, divatlapot nem járatok s mosolyogni a portást és az újsághordót kivéve férfakra nem szoktam. Megölelni még zene mellett a mama szeme láttára sem ölelt meg senki, mert a táncot méltóságomon alulinak tartom. Az alatt az idő alatt inkább azon gondolkozom, hogy hogy oldanom meg a munkás kérdést, ha véletlenül a kaliforniai aranybányák urnóijévé lennék.

Igy a barátnőim se foghatják rám, hogy hiu, tetszvágyó, vagy kacér volnék, még kevésbé, hogy könyvekben kutatnék olyasmiról, hogy a miről már Horác is megmondta régen: hogy Tu ne quiescitis... . Azonban a helyett rám fogták ájtatos jámbor lelkek, hogy veszedelmes leányzó vagyok, directoir ruhás socialista, aki egymaga képes volna lángba borítani egy egész országot. Magam is meg voltam győződve hogy mindez szent igaz, én egy nyugodt, lenkült szellemű, szenvedélytelen teremtes vagyok, aki sokkal komolyabb, mintsem játékot hagyjon szívével üzni és sokkal edesebb, mintsem elhagyja, hogy valaki belé komolyan szerelmes.

Mert rút vagyok, ez a bibi. Ennélfogva mint philozophus keresztül huztam szótáramban a „szerelem“ szót (igaz, hogy csak ceruzával, mert azt esetleg le is lehet radirozni) és fölé írtam kövér betűkkel: lemondás. Környezetemnek is ezt az elvet hirdetem. Cicámmal lemondattam a tejről, egyék egeret, az is jó. A jázmincserepeket kiszedtem az ablak közül, lássuk nem tudnának-e a napfényről lemondani? És kis öcsémnek vajis kenyér helyett hittani leckét adtam.

Nehogy azonban elhatározásomban megint gathasson valami, mindennap egy teljes órát ülök a tükör előtt, mert a tükör leghivebb szövetséges társam. Kérlelhetlen őszinteséggel ismétli mindennap, hogy orrom nagyon is arisztokratikusan hosszú, hajamban már három ősz haj van, és az arcomat ékesítő pattanásoknak sem itélné a szépség jury a pályadíjat. Sokan akik nem ismerik az én sanyargató rendszeremet, mely elől egy fakir is elbujhatik, még azt hihetnék gyarló ésszel, hogy hiuságból állok anynyit a tükör előtt.

Nemrég egy rokonom aki annélkül, hogy ismerne, szépnak gondol, arcképet kért tőlem. Nem küldtem volna, de az is a lemondási rendszeremhez tartozik, hogy a tévedésen alapuló nimbuszt eloszlassam. Tehát felmentem Gondy bácsyhoz, hogy nem létező bájaim megörökítse ördöngös masinájával. Legelőször is két lépésnyi távoból fürkészte, hogy melyik az arcomnak a szebbik fele, de a legjobb akarat mellett sem találta meg. Aztán leültetett. A hátam mögé rakott egy csomó felhőt, valószínűleg, hogy le-

gyen vonásaimnál is valami szabálytalanabb a képen. Aztán a fejem odasrófolta egy vaskiflihez, s kért, hogy nézzek félig egy padra, félig rá. Azt hiszem, hogy a kancsalítás, melyet gyermekkoromban hasztalanul próbálgattam ezen utasítást követve kitűnően sikerült.

— No most tessék mosolyogni, különben nagyon szomorú lesz a kép.

Az ám, könnyű mondani, de hogyan mosolyogjak mikor nincs itt az a postás, se az öreg újsághordó? Végző kétségbeesésben eszembe jutott egy módszer, mit a világ legkedvesebb Imre bácsijától (kérem már 50-ik születésnapját ünnepelte a télen) hallottam. Ugyanis az ember szájánál két szál cérnát erősít meg, azokat füleire csavarja, mi által a száj széthúzódván a legbájosabb mosolygás jött létre. Erre a mentő gondolatra csakugyan elmosolyodtam, s szerencsésen bejutottam a camera obscurába.

Ezelőtt három nappal hazakülte Gondy képeimet. Felveszem egyikről a selymes papirost, hát uram fia, én vagyok e én? Hiszen ez egy mosolygó szende leányok mely a fehér csipkék fölött lebeg. Magas homlok, hosszú szemöldök, sima arcbőr, karcsu termet... . izgatottan ütöttem fel szótáramat s hallatlan gyorsasággal radiroztam ki azt a bizonyos vonalat arról a bizonyos szóról. A szivemen hirtelen valami édes zsihongás futott át, lekönnyűkölttem a kerti asztalra. Mintha a bimbó-bontogató májusi levegőben nemcsak oxigént és ozont szittam volna be mint eddig, hanem édes kábuó akácillatot, bizonyosan attól részegütek meg a fülemilék

zség
 old
 ott
 100
 stári
 egfe-
 el, a
 egy-
 érbe
 snéval
 ével.
 Temetések a legolcsóbbáig 10 frttól feljebb.
 ö-
 s
 é p-
 o-
 tűnő
 tva.
 unde.
 rsjegy
 ény
 rona.
 a Ro-
 naponta
 l) ingyen

vendégül holnap az orsz. magyar malom egyesület érdemes tagjait; szívesen látotak, vendégszeretettel környezve lesznek ők annak a kereskedő társulatnak palotájában is, a melynek egyik kimagasló tagja Radl József buzgólkodása félszázaddal ezelőtt megalakította a debreceni István malom társulatot. — Szívesen és vendégszeretettel látja őket e nagy magyar város közönsége is, az arany kalászos alföld fővárosában.

Tanácskozásuk — kívánjuk — hozza meg az eredményt melyet a vándorgyűlések rendszeresítésétől várnak. Az uttörő kezdeményezés tegye szorosabbá a viszonyt malomipar és mezőgazdaság között, derítsen új világosságot gazdasági életünk e két nagy tényezőjének érdekösszhangjára.

A magyar malomtulajdonosokat és malom igazgatókat üdvözljük Debrecen vendégszerető falai között!

Isten hozta őket városunkba!

— Országgyűlés. A képviselőház tegnap délelőtt rövid ülést tartott, melyen Csáky Albin gr. vallás- és közoktatásügyi miniszter betértesztette a József-műegyetem helyiségeinek kibővítésére vonatkozó javaslatot. Matuskay Péter és Nedeczey János előadók pedig a gyermekek vallásáról és a zsidó vallás recepciójáról szóló törvényjavaslatokra vonatkozó jelentéseket. A valuta javaslat tárgyalását, Wekerle Sándor dr. pénzügyminiszter távolátára való tekintettel, Apponyi Albert gr. elhalasztani kérte. Csáky gr. kultuszminiszter a kormány nevében a halasztáshoz hozzájárult, ámátor a tárgyalás megtartásának semmi különös akadályát sem látja. Eötvös Károly és Madarász József e napirend-vitába belevonták az adott politikai helyzetet is, a melyekre vonatkozólag azonban Csáky gr. és Szilágyi Deszö miniszterek megadták a kellő és megnyugtató feleletet. A ház a javaslatok tárgyalását Wekerle miniszterelnök hazaérkezéskéig elhalasztotta. Az ülés végén Pázmány Dénes interpellált az erdélyi részről a ház igazgatóinak tárgyában. Hieronymi Károly belügyminiszter az interpellációra azonnal válaszolt. Konstatálta

hogy Erdélyben a rendet eddig komolyan nem zavarták meg, de a közbiztonság érdekében mégis szaporította a csendőrség számát s olyan helyekre, a hova a katonaság hamarosan nem vonulhatna ki, külön katonaságot rendelt. Más preventív intézkedésekkel is gondoskodott, hogy a közbiztonságot meg ne zavarhassák. A csendőrség létszámát különben ebből az ötletből az országban emelni fogja s gondja lesz rá, hogy a csendőrség a városok területén is szolgálatokat tehessen. A magyar államegység ellen izgatók ártalmatlanná tétele érdekében már utasította az összes erdélyi hatóságokat, hogy a lényegesebben toroljanak meg minden nemzetiségi izgatást. A kedélyek lecsillapítására szükség nincsen, mert a míg a kormány törvényes eszközökkel állhat eléje az izgatásoknak, addig gyönöges jele volna, ha a csillapításnak más módját keresné.

A ház a belügyminiszter válaszát egyhangulag tudomásul vette.

— Belföldi hírek. (Wekerle Szeged diszpolgára.) Szeged város tegnapi közgyűlésén Wekerle miniszterelnököt az egyházi-politikai reformok körüli hazafias és szabadelvű magatartásáért egyhangú lelkesedéssel Szeged város diszpolgárává választotta. — (A zsidók recepciója.) A képviselőház igazságügyi bizottsága tegnap nyújtotta be a képviselőháznak az izraelita vallásról szóló 300 számú törvényjavaslat tárgyában kidolgozott jelentését. — (Felirat a főrendiházhoz.) Komáromvármegye 45 szavazattal 23 szavazattal szemben elhatározta, hogy feliratot küld a főrendiháznak, a melyben a kötelező polgári házassági javaslat elfogadását kéri. — (Királyi biztosság Erdélyben.) A „B. Hirlap“ arról értesül, hogy a kormány komolyan foglalkozik és irányadó egyéniségekkel tárgyal az erdélyi részben nemzeti kérdések gyökeres és komoly rendezésének feladatával. A hajlandóság a kir. biztosság felállításához megvan, de a személyek koraival volna kombinálni. A kir. biztosság kérdését június hó első napjaiban megoldják.

— A bolgárválság. Sztambulov lemondásának okai még eddig nem ismeretesek; Sztambulov kifejtette ezeket az okokat lemondási kérvényében s hogy a ellenségei rákényszeríték le fogja leplezni lemondásának körülményeit. Tegnapelőtt a sofiai lakosság óriási meetingre gyűjt egybe, mely zajosan tüntetett Sztambulov mellett és a kormányban való megmaradását

követelte. A Sztambulov lakása előtt egybegyűlt tömeg oly zajosan tüntetett, hogy végül lovas és gyalogos katonaság volt kénytelen közbelépni és a tüntetőket szétverni. Petrov hadügyminiszter meglepet az ablaknál és beszédet intézett a tömeghez, a melyben a fejedelem nevében felhívta a lakosságot kerüljön mindent tüntetését. Az utcákon nagy volt az élénkség. A lovas csendőrség kénytelen volt a tömeget több ízben szétkergetni. A rendőrfőnököt fűtőkkel fogadták. A tüntetők nagyjából tanuló és szociálisták voltak. Kupincsev főhadnagy volt az a tegnap este a zavargások közben parancsot adott a katonaságnak, hogy a tömeg közzé lépjen. Kupincsev Sztambulov híve. A csapat a vezényszónak nem engedelmeskedett. A főhadnagyot éjjel elfogták. Sztambulov hívet azzal gyanúsítják, hogy ők löttek először. A fejedelem újabb megbizta Grekovot a kabinetalakítással, de Grekov csak az alatt a föltétel alatt hajlandó arra vállalkozni, ha Stojlov és Gesov bankár is belépnek a kabinetbe.

A miniszterelnök Bécsben.

— június 1.

A miniszterelnök bécsi tartózkodásáról közölt tegnapi táviratainkat a következő újabb értesülésekkel egészíthetjük ki:

Wekerle Sándor miniszterelnöknek és Lukács Béla kereskedelmi miniszternek meg szerdán késő este alkalmuk volt Piener és Wurmbrandt gróf osztrák miniszterekkel hosszabb tanácskozni, mely alkalommal bizonyosan több közösen érdeklő közgazdasági kérdést beszéltek meg. Lukács miniszter már visszautazott Budapestre. Nehány budapesti lapnak az a híre, mintha Bécsben ma magyar minisztertanács lenne, teljesen alaptalan. — Bethlen gróf miniszter tegnap délután utazott vissza Budapestre és valószínű, hogy nem lesz szükség arra, hogy azok a magyar miniszterek, kik ezuttal Bécsben nem voltak, oda utazzanak.

Kálnoky gróf tegnap délelőtt meglátogatta Wekerle miniszterelnököt, híre szerint azért, hogy közölje vele a királynak a szerdai előterjesztések tárgyában való elhatározását. A két miniszter közel másfélórás tanácskozott együtt, s értekezletük végeztével Wekerle miniszterelnök d. u. 1 órakor a Hofburgba hajtatott. Ő felsége a magyar premiért azonnal magánkihallgatáson fogadta, mely körülbelül háromnegyed óra hosszat tartott. A kihallgatás végeztével Wekerle a külügyminiszteri palotába

s azért dalolnak mámorukban ezerszer szében. A fák levelei nemcsak a szélről surlódnak egymáshoz, hanem susognak is talán? Vajjon mit? Bólingatnak, köszöngetnek a karcsu sudarok — valaki jutott eszembe. Nem idealkép, ne higyjék, csupán egy fiatal barnahajú tisztviselő, aki mindig állhatatosan megszűn felöltöt és ünnepnapon cylindert hord. Sokszor köszönt a télen, ha tizenkétórás sétámkor találkozunk; ránéztem, de még sohasem beszélünk egymással. Muffom ugyan a mint közel jött, a földre kívánczolt kezemből, de kezem vasszigorral megtöltötte neki a hasonló könnyelmű merényleteket. A nagyerdőn is találkozunk nemrég véletlenül, nem vett észre, barátival ment és kacagott.

Ah minő csinos, ha kacag! Még sokkal kedvesebb mintha olyan halványan és komolyan néz.

Mintha olvastam volna az „Ellenőrben“, hogy a tisztviselők majálist rendeznek. Miért ne mennék el én is? Hiszen nem szép ugye, ha egy fiatal leány különködik, és kritizál akkor, midőn mások mulatnak. A keringőtől szédelők ugyan, de nem baj, hisz azért van az embernek táncosa, hogy gondosan átölelve megóvja minden veszedelmes eshetőségtől. Rózsaszínű ruhát fogok csináltatni, ellenkezik ugyan természetemmel a világos szín, de mindenki olyanban lesz én nem akarok a többi közül kitűnni, az szerénytelenség volna, s hogy a társaságnak hozott áldozatom még nagyobb legyen, dusan fogom ékítettetni fehér csipkével. A gallérija világért se legyen magas, jól kivá-

gatom, mert tánc közben az ember csukott ruhában még könnyebben felbeül, Isten őrizz, rosszul lehetnék és szegény jó mamám halálra ijedne. Nem, ezt nem akarom!

Az első tórt vajjon kivel táncoljam, mikor minden ismerősöm régen vágyik rá Nem szabad egyiket sem a másik elébe helyeznem, még párba lehetne belőle. Ah, megvan! Bemutatatom magamnak azt a barna tisztviselőt (a ki arra kíváncsi hogy, hogy hívják, keresse meg a rendezőbizottság jegyzékében azt a nevet, a mely állandóan megszűn überziheret hord), így minden megorrolást kikerülök. Tapintat a művelt hölgyek legszebb tulajdona.

Keringőzni fogunk, majd mélyen a szemébe nézek, hátha megtalálom ott azt az okot, a miért rendszeren oly halvány, és tudok rá gyógyszerert. Csak nem hiába hallgattam ki mindig orvosnövendék cousinom leckéit. Nincs nemesebb cselekedet, mintha szenvedő embertársainkon segítünk.

Vannak azonban makacs betegek, a kik szeretik az orvosságot kiönteni, azért hát óvatosan, hosszabb együttlétben igyekezem majd megnyerni bizalmát. A Nagyerdőn este ugyis mindig zubog a zápor, miért tenne ép június 9-dikén kivételt? Okvetlen igénybe kell majd vennem esernyőjét, az alatt megérkezik a kis vonat. Együtt szállunk be. Az édes kis vonat se fog egy kis kisklást tőlünk sajnálni, hogy több időm legyen a consultálásra. De ha nem tudunk meg eleget, meghívom hogy látogasson meg, és folytatni fogom. Bizom tudományomban,

segítve lesz rajta; és akkor lehet, hogy a hálás beteg honoráriuma gyanánt egyszer csak csodálatos hangok zendülnek fel az illatos éjben és a holdsugarakkal félig nyitott redőnyeim között belopózik egy bűvös bájos dal, s én párnámra felkénykölkölve, égő arccal hallgatom, míg szívem majd szétreped a dobogástól: „Szeretlek én egyetlen egy virágot!“ Ah, minő dal ez!

Lecsókoltam a port a jázminbokrok tönnyadtan csüngő leveleiről, meglocsoltam, becézgettem őket, oda állítottam sorba az ablakba. Isten napfényt rendelt a virágnak, miért vonnam én kegyetlenül el?

Cicuskámnak is betöltöttem egy csésze friss tejet. Egyél öreg, nem árt ha kijő az ember egy kicsit a mindennapiságból.

Öcsém mindezt szomorúan nézte a sarokból, könyve felett kotolva. Az ő fejére is nagy nyájasan nyomtam egy barackot.

— Eredj kópé, és kérj inkább a szakácsnétól vajaskenyeret, hiszen ugy sem lesz belőled pap.

Alighogy ujjongva kifutott, nagy sebbel lobbalt benyitott a fodrásznóm. Lésültem, szétbontotta hajamat...

— Kérem, süsse ma fűrtökbe, azt hiszem jól fog állani.

— Süsse? Nem akart hinni a fálinek. — No igen. Ráérek olyan unalmasan tisztetreméltó és kifogástalanul puritán frizurákat hordani, ha majd asszony leszek.

— Ha majd asszony leszek?

ment, a hol ismét hosszan tanácskozott Kálnokyval, mivel közölte, hogy a király véglegesen még nem döntött; ezt látszik bizonyítani az a körülmény is, hogy az osztrák félhivatalos esti lapok jelentése szerint a delegációk ülését, a mely június 1-én volt tervezve, az őszre halasztják, nevezetesen a delegációk szeptember 1-re fognak összehívni. Az elhalasztásnak a bécsi félhivatalos lapok szerint oka az, hogy el akarják kerülni a parlamenti munkának a nyári napokra való kiterjedését. A közös miniszterium pedig nem akarja a király nyaralását — a kinek a delegációk alatt Budapesten kellene tartózkodnia — megrövidíteni.

A Fr. Presse tegnapi száma közli, hogy a főrendiházi klerikálisok egyik vezére, Esterházy Miklós Mór gróf meglátogatta a miniszterelnököt, s egy óra hosszánál tovább időzött a miniszterelnökkel. Azonban azok a hírek mintha Esterházy gróf látogatása a miniszterelnökkel kompromisszum tárgyalásokkal függnek össze, teljesen alaptalanok. Esterházy gróf maga is abban a véleményben van, hogy sem a liberális, sem a klerikális párt jelenleg kompromisszumba bele nem mehet. A magyar minisztereknél számosan tettek látogatást s a magyar képviselőház sok Bécsben időző tagja is felkérte őket, hogy az esetleges határozatról értesítést szerezhessenek. Kivülük Nopcsa báró a királyné főudvarmestere, Kállay Béni közös pénzügyminiszter, Fesztyek Tasziló gróf, Andrássy Géza gróf és még sokan fordultak meg a Bankasséban.

A M. U. írja, hogy Wekerle teljes biztositékot kapott aziránt, hogy nem igaz az a hír, mintha Kálnoky gróf külügyminiszter csak a legtávolabbról és bárhol legkevésbé is beavatkozott volna a magyar kormány egyházpolitikája ellen. Kálnoky és Wekerle közt ez iránt minden félreértés tisztázva lett.

Törvényszéki csarnok.

A h. bösörményi sikkasztás.

A tegnapi napot egészben a vád és védészeké vették igénybe.

Dr. Oláh Miklós kir. alügyész reggeli 9 órától déli 1/2-ig s délután 3 órától 4 óra utánig tartott beszédjében terjesztette elő jogi érvekben gazdag vádját s minden egyes eset részletes tárgyalása után Kovács Endre I. r. vádlottat a btk. 401 §-ába ütköző s 403 §. 2-es sok esetben 3 bekezdése szerint minősülő 103 esetben elkövetett okirathamítás büntette, és a btkv.

— Igen hát, mi van ezen csodálkozni való? Talán csak nem ették meg az én mátkámat sem töltötté káposztában?

Róza néni ámulásban ejtette a fésűt, de felvette és össze-vissza húzta vele szegény hajamat, aztán befonta módosan, rozmarinos ágba.

— Tessék a tükörhöz menni, remek!

Az ám, a frizura, a fonás remek volt. — De a puderezett frou-trouk alatt az a lapos homlok, melyen a pattanások száma légio? Azok a kifejezéstelen szürke szemek? Az a tulságosan nagyratörő orr? No meg a mosolygástól kiszélesedett száj?

Sóbálványnyá meredtem, agyamban retentő világosság derengett. Arcképeim hizelegve vannak! Ah rosz Gondy, csunya Gondy! Milyen tévutra vezette lelkemet, nem lesz vezeklés elég nagy bűneimhez mérten. Éa bűnös, táncról álmodtam, dörék mulatságáról, kivágott ruháról, a minőt ledér leányok hordanak, földi férfuról, mikor egyedül mennyei szerelmed üdvözít, oh én megváltóm! Előttem fogok sirva térdelni is hogy tömjénnel más illat ne ringassa mámorba lelkemet, el a jázminokkal az ablakokból. Sicc ki! cica Eleméc! Tedd le azt a kapásnak való vajas kenyeret, o'yan illetlenül majszolod. Jöjj, ugyis mindig szekundát kapsz, gyakorold magad az imádságban!

Mi atyánk ki vagy a menyekben... ne vigy minket kísértetbe.

Erika.

355. §-ába ütközős 356. §. szerint minősülő 63 esetben elkövetett sikkasztás büntette s 27 esetben vétsége, Fuchs Alajos II. r. vádlottat ugyancsak a fenti törvényszakaszok alapján 193 esetben okirathamítás büntette, 83 esetben sikkasztás büntette s 58 esetben sikkasztás vétsége miatt, ifj. Karap Imre III. rendű vádlottat pedig 1 esetben elkövetett sikkasztás büntette, 1 esetben sikkasztás vétsége miatt kérte az enyhítő és súlyosító körülmények figyelembe vételével a törvényes büntetéssel sújtani.

Elmarasztalni kérte azonkívül vádlottakat az elsikkasztott és még meg nem térült 55 040 frt 68 krnak a takarékpénztár részére leendő megfizetésében is.

A vádhatóság indítványának előterjesztése után sorban az egyes vádlottak védői adták elő védbeszédeiket.

Dr. Puky Gyula ügyvédjelölt Dr. Nagy Lajos helyetteseként mint I. r. vádlott Kovács Endre védője, védence töredelmes beismerése — mellett egész történetét adja a takarékpénztárnál uralkodott rendtelenség és tévedések. Ugy hogy védenecének, ki már nevelésénél fogva uri szokásokkal bír, s ki édes atya volt bösörményi polgármester halála után egy tiz tagu s előkelő életmódhoz szokott s nagyrészen még nevelésre szoruló család fentartására magát erkölcsileg kötelezve érezte, valóságos hősnek kellett volna lennie, ha a takarékpénztárnál elfoglalt állását, — amelynél fogva a szükséges összegekhez oly könnyen hozzá juthatott. — a sikkasztás elkövetésére fel nem használta volna, minden egyes sikkasztási esetről pedig nem kellett előállni a vádhatóság által imputált ismétlődő elhatározásoknak, mert az egyszeri elhatározással a többi sikkasztások is már mintegy igazolva voltak. — Az ezek folytán elkövetett okirathamítás pedig csak szükségképi következménye a kettős könyvvitelnek, mely a takarékpénztárnál divott. Itéletet, de elnéző itéletet kér szerencsétlen védence felett.

Dr. Brüll Bertalan, mint III. r. vádlott ifj. Karap Imre védője, erős szavakkal támad első sorban az akkori takarékpénztár igazgató, felügyelőbizottság, sőt az egész városi képviselőtestület ellen, kik elnézésükkel, vak bizalmukkal, minden ellenőrzés nélkül Csáky szalmajaként hagyták kezelni a takarékpénztárt.

A vádhatóság által magára a vádlott terhére rótt megkísérelt bűncselekményre nézve, kifejti, miszerint az csupán egy feltevésen alapul, a mely feltevést bizonyítani, még pedig megdöntetlenül bizonyítani lett volna köteles, vádlott tagadásával szemben a vád képviselője. Ezt azonban nem tette, de nem is tehetette. — Kéri ártatlan védenecének teljes felmentését.

Az elnök által engedélyezett 10 pernyi szünet után általánosan figyelem közt dr. Kardos Samu II. r. vádlott Fuchs Alajos védője kezdett szólni.

Az ékesszólás minden erejével, támaszkodva, ugy az érdektelen s intelligens, mint az orvosszakértő tanuk ritka egyértelmű s részletes vallomásra — melyről különben lapunknak előző számaiban is megemlékeztünk — támaszkodva a tárgyalás folyamán kiderített tényköriülményekre, felhasználva mind-n eszközt a meggyőzésnek, vitatta, s az ügyész vádjával szemben kétségbe vonta védenecének a bűncselekmények elkövetésében, való beszámíthatóságát.

Esteli 1/2 óra volt midőn az elnök a tárgyalást felüggesztette s így dr. Kardos félbeszakította nagy alapokra fektetett de minden egyes mozzanatában, részletében érdekfeszítő előadást.

Megjegyezzük még hogy a nagy hallgatóság a teremben kizárólag városok intelligens köreiből került ki; kik között több hölgy is volt.

10. nap.

A mai tárgyaláson nagy érdeklődés mellett folytatta Dr. Kardos Samu II. r. vádlott védője védő beszédét.

Beszéde mai részében védence terhére rótt bűncselekmények jogi részével foglalkozott, több részében kimutatta a vád tarthatatlan álláspontját

Végül hatáson szavakban kérte védenecát a vád, és jogkövetkezmény és alóla teljesen felmenteni.

Dr. Oláh Miklós ügyész egyenként reflektált a védők által tegnap s ma előadottakra.

Relikvájáról s a tárgyalás további folyamáról lapunk holnap fog tudósítást közölni.

Helyi hírek.

T á j é k o z t a t ó.

Lapzárta mindennap d. u. 2 órakor, csak esetleg hétfőn később.

Kéziratok visszaadására a szerkesztőség nem vállalkozhatik. — Kérjük a lapnak csak az egyik oldalára írni, ha lehet porzó nélkül!

A kir. tábl. hivatalos órák a segéd- és kezelő hivatalokban d. e. 8—12, d. u. 2—5 óráig tartanak. — Az igtató, kiadó-hivatal és az irattár a felekek felvilágosításokat ad hétköznapokon d. e. 9—11, d. u. 3—4 óra közt; vasárnapokon és ünnepnapokon d. e. 10—11 óra közt.

A m. kir. meteorologiai intézet időjelzése a debreceni távírdó hivatalán május 31-én: változó felhőzet, meleg, hőmérséklet.

A debreceni állami időjelző állomás jelentése. 1894. június hó 1-én reggeli 7 órakor. Hőmérséklet 14.6 C. fok. Légnymás 760.7 millim. Szélirány Nyugoti. Csapadék tegnap reggeli 7 órától ma reggeli 7 óráig — millim. Ugyanezen idő alatt legmagasabb hőmérséklet 23 fok. Legalacsonyabb hőm. 10 fok.

Muzeum a kollégiumban nyitva van vasárnaponként d. e. 10-től 12-ig.

A Göncy-egyesület „Otthon“-a (Keresk. Akad. földsz.) nyitva vasárnap d. u. 3-tól esti 9 óráig T a l á l k o z á s u g y a n o t t s z e r d á n é s s z o m b a t o n d e l u t á n 3 ó r á t ó l 5-ig.

Nyilvános olvasóterem a kollégiumban, nyitva van hétfőn, szerdán, szombaton d. u. 3—6-ig.

Anyakönyvtár a kollégiumban a közönségnek nyitva van pénteken délelőtt 11-től 12-ig.

„A kézügyesítő egyesület“ első iskolai műhelyében (főreáliskola földszint) szerdán és szombaton d. u. 3—5-ig munka tanítás-folyik.

Séta-hangverseny a Margit-fürdőben minden vasárnap d. u. Rendezi a katonai zenekar.

Orfeum a „Koron“-ban, kezdete minden este 8 órakor.

Június 1-től — augusztus 1-ig vasárnap d. e. 10 órától az üzletek zárva.

Június 1. br. Chappon Samu vívó zárúnnepélye az „Arany-Bika“ disztermében.

Június 2. Jogászok táncmulatsága.

Június 2-án, a debreceni könyvnyomdászok önképző egyesületének júniálisa a „Margit“ fürdőben.

Június 2. Az országos magyar malom-egyesület vándorgyűlése a kereskedelmi akadémia disztermében d. e. 11 órakor.

Június 3. A függetlenségi kör zártkörű táncvigalma a „Margit-fürdő“ vendéglőben.

Június 9-én. A jogászok és tisztviselők nyári vigalma a Nagyerdőn.

Június 16. Zion táncmulatsága.

Június 16. A kereskedő ifjak önképző körének júniálisa nagyerdőn.

Június 24-én az „Iparoskör“ nyári táncvigalma (Vasárnap) a Margit-fürdő termében.

Június 24. Lódiázás a nagyerdőn.

Június 24. és következő napokon érettségi írásbeli vizsgák a kollégiumban.

Aug. 6—14. Debreceni nagy-boldogasszony napi országos vásárok következő rendben: 6—7-dikén bőr, gyapjú, méz stb. toll, iparcikkek, gabonaneműek és mindenféle termény vásár. 9—10-dikén juhvásár, 11—12-dikén sertésvásár, 12—13-dikén lóvásár, 13—14- aronvásár.

Október 1—9. Debreceni Dienes napi országos vásárok következő rendben: 1—3-dikén bőr, gyapjú, méz, toll, iparcikkek, gabonaneműek és mindenféle termény vásár, 4—5-dikén juhvásár, 6—7-dikén sertés vásár, 7—8-dikén lóvásár, 8—9-dikén baromvásár. Nyers termények és iparcikkek a vásár egész tartama alatt árusíthatók.

— Az országos magyar malom egyesület tagjai a holnap tartandó vándorgyűlésre ma este érkeznek meg. Legnagyobb részüket, köztük a budapesti nagy malmok képviselőit a 7 óra 9 perckor berobogó gyorsvonat hozza. Ez ideig Budapestről 15, vidéki malmok részéről pedig 27 tag van bejelentve. A vendégek ma este ösmerkedésre gyűlnek össze a Bikában. Holnap reggel 9 órakor a vendéglátó Istvánmalom igazgatósága üdvözli saját telepén az egyesület tagjait. A közgyűlést, a már közölt program szerint holnap délelőtt 1/2 11 órakor tartják Burchardt Konrád főrendiházi tag elnöklete alatt a kereskedő társulat palotájának disztermében. A gyűlésnek gazdákat is érdeklő kiemelkedő része lesz „Malomiparunk és a román buza“ című értekezés,

melynek meghallgatására minden érdeklődő szívesen lattatik. — Közgyűlést az István malom társulat által rendezendő ebéd követi a nagyerdői vendéglőben. A meghívott vendégek kényelmére 1 és 1½ óra közt külön vonatot fog a kereskedelmi akadémia előtt várakozni. Délután a gazdasági tanintézet pallagi telepét látogatják meg az egyesület tagjai. Ez ünnepies mozzanatok sorrendjében az utolsó számot a hortobágyi kirándulás képezi, melyet szintén az István-malom igazgatósága rendez. Vendégeink tiszteletére a nemes várossal együtt. A társaság külön vonaton megy ki a híres pusztára. Az indulás reggel 8 órakor lesz, a kirándulók 7 óra 30 perckor a Bika szálloda elől a helyi vasut külön vonata szállítja a vasuti állomáshoz. Az orsz. magyar malom egyesület közgyűlését lapunk élén méltatjuk.

— **Kossuth-szobor.** Kossuth Debrecenben felállítandó emlékének javára ma a következő adományok érkeztek be a szoborbizottság pénztárosához, Tóth Béla gyógyszerészhez: Dr. Nágel Zsigmond 2345 sz. gyűjtő ivén: dr. Nágel Zsigmond 4 korona. Scheitz Endre 9. sz. gyűjtő-ivén: Scheitz Endre 4 korona. Pi-kolty Zoltán (Kolozsvar) 2 korona. Özv. Scheitz Antalné (Kolozsvar) 2 kor. Összesen 8 korona. — Kovács Mihály 1000. számú negyedik gyűjtő-ivén: Gyuricska Jánosné 1 kor. Tóth József 1 kor. Balogh István 80 fill. Polgári Sándor 2 kor. ifj. Polgári Sándor 1 kor. Csáki János 40 fillér. Hadházi Mihály 80 fill. Nagy István 1 korona. Tömösvári Mihály 20 fill. Szabó József 80 fill. Bika József 1 k. Molnár János 40 f. Kovács József 2 k. Varga József 40 f. Cziczó Károly 20 f. Fridmanszki Lajosné 40 f. Oláh Károly 1 k. Nagy Ferenc 1 k. 20 f. Kántor István 2 k. Kántor I.-né 1 k. Györfi József 40 f. Molnár Mihályné 2 k. Veszprémy 1 k. Minczer Antal 1 k. Komlósi Dániel 40 f. Veréb Lajos 2 kor. Burai János 60 fill. Gombos Sándor 80 fill. Fehér Jakab 40 fill. Összesen 27 kor. 20 fill. Holländer Gyula 560 sz. gy. ivén: Holländer Gyula 20 kor. Debreceni ipar- és keresk. bank 50 kor. Összesen 70 korona.

— **Személyi hírek.** Gróf Dégenfeld József főispán a tegnapi esteli vonattal Budapestre utazott. — Boczkó Sámuel r.-főkapitány 30 napi szabadság után ma ismét elvoglata hivatalát.

— **Uj táblai bíró.** Ittük már hogy a király Kölcsey Sándor szatmári törvényszéki bírót a debreceni kir. ítélő táblához nevezte ki bírónak. Az új táblai bíró a szatmári kir. törvényszéknél a kereskedelmi váltó- és a telekkönyvi osztályokban működött. Hogy itt melyik osztályba fog beosztani, az még ez ideig nem tudható. Kölcsey Sándor 40—45 éves javakorabeli férfi a nagy nevű Kölcsey Ferencnek, egyenes ágon rokona. Szatmár társadalmi életében nemcsak mint törvényszéki bíró, de mint rokonszenves, kedvelt ember is előkelő állást foglalt el. Működését a kir. táblánál még e hó folyamán megtogja kezdeni.

— **Az utolsó májusi ájtatosság.** A róm. kath. templomban az utolsó májusi ájtatosság tegnap ment végbe. Délután ¼ 6 órakor dr. Wolffka Nándor predikált, amely után litánia volt. Ezt körmenet követte, amely a szentanna-utcai sétányt megkerülve visszatért a templomba.

— **Értekezlet az iskolai zeneoktatás tárgyában.** Főlkérettünk az alábbi meghívó közlésére: „Az orsz. tanszerkiállítás kapcsolatban rendezendő szaktanácskozások egyikéül az általános program az iskolai ének- és zeneoktatás nyílt kérdéseinek tárgyalását tűzte ki. Az iskola művészeti tantárgyai e részének fejlesztése ügyében egybehívandó szaktanácskozomány előértekezletére, mely a további teendők megállapítását és rendezését lesz hivatva elvállalni: tisztelettel meghívom a helybeli összes iskolaigazgató urakat és iskoláink ének- és zenetanárait, továbbá a helybeli énekvezér urakat, a zeneiskola és a dalárdák mindegyikének küldöttéit, végre az érdeklődő szakközönséget

tisztelettel felkérem, hogy a f. év. június 2-ik napján d. u. 4 órakor a kereskedelmi akadémia tanácstermében tartandó előértekezleten megjelenni és abban, valamint a további szaktanácskozományokban résztvenni szíveskedjenek. Debrecen 1894. május 28. Eötvös K. Lajos.”

— **Dóczy-majális.** Csak ezen a néven ismerik már évek óta azt a kedves tavaszi mulatságot, melyet az ev. ref. felsőbb leánynevelő intézet növendékei minden évben májusban megtartanak. A nap is kíváncsi volt a kedves képre, az örömtől ragyogó gyermekleány arccsókákra, szétüzte a tolatkodó fellegeteket s a legszébb májusi délutánt készítette elő számukra. A kívánt lehető legjobb idő tehát megvolt; délután 4 óra felé tanáraik és tanítóik vezetésével megindultak a növendékek Kossuth-utcai tanintézetük helyiségéből a Piac-utca felé, hol mindnyájan a kis vonat kocsijaiba ülve, kivonultak a Nagyerdőre, a vidádba. A Magyar testvérek zenekara már várta őket erősen felgyantázott vonókkal s a mint az ezer színű nyári tolettekben ragyogó sereg a pavillon előtti térségre érkezett, rázendítették a Rákóczy-indulót. Csakhamar vidám csevegés töltötte be a hatalmas termet, hullámzott a parkett a rózsaszín, világoskék és fehér ruhás majlisozóktól, kiknek színes csoportozatába már belevegyült egy-egy indiskrét frakk-jaquet. Az erdő árnyas utai is megnépesedtek; a langyos májusi szellő s a közeledő estére várakozó reménykedés biborpirot csalt a szöszke hajtölényekolt homlokokra, hiszen közülük mennyinek ev volt az első debutje. Hat óra után már javában folyt a tánc s a kicsik felséges örömben járták apró lovagjaik karján. Övék volt a diófaig, s a mamák szerető szemei ragyogó mosolylyal követték a kis mulatózókat. Kilenc óra után, mikor a kicsinyek közül már többen mamáik mellé húzódtak álmos szemekkel, a nagyobbak is kedvet kaptak s nem állhatták meg, hogy mint ezeltől néhány évvel (nem ille nék azt mondani, hogy hajdanában) megpróbálták a kedves Dóczy-majálison a táncot még azok közül is, akik akkor még szintén növendékek voltak s azóta már asszonyok lettek. Szűk lett a nagy terem; négyeseket táncolni 140 pártorlódott össze s bizony a „t o u r d e m a i n s - t” is alig lehetett szabatosan csinálni — És nem szűnt a jókedv; hiába várták sokan, hogy majd csak ritkul a társaság, mert még az éjféli utáni négyest is két hosszú colonnaba kellett állítani, ugys alig férték. Dóczy bácsi nem mozdult a teremből s ezt hálával vették biztatásnak a mulatozók. Két órakor előállott a kis gözös s a már derengő hajnali fény mellett hozta a városba a tulzsfolt négy kocsit, melyekből még a kattogó kerekek zaját is felülmúló hangos, jókedvű nótákat zengett a vidám ifjuság. A sikerült mulatság sikeréből főérdem illeti Komjáthy Istvánné és Medgyaszai Lenke tanítóneket, akik nagy buzgalommal készítették elő s ez elsőrangú intézet jóhírnevéhez méltó nívóan tartották mindvégig a vigalmat. Az órási számú hölgyközönségen kívül ott láttuk gróf Dégenfeld József főispánt, Kiss Áron ev. ref. püspököt, Simonffy Imre kir. tan. polgármestert, Kiss Albert orsz. gyűl. képviselőt, Könyves Tóth Kálmán ev. ref. lelkészt, Joó István tan. kép. ig., Fekete Sándor m. főjegyzőt, Nyers Lajos kir. t. bírót Sárváry Gyula t. főorvost, dr. Ujfaluassy József főorvost, dr. Kovács Sándor ak. igazg. Hájdu Gyula v. tanácsnokot, Kiss József tanárt, Mayer Emil gözm. ig. Pálffy István kir. t. el. titkárt, Veszprémy Zoltán m. tb. főjegyzőt, Baróthy Béla törv. bírót, Materny Lajos ág. ev. lelkészt, Sesztina Lajos, Zádor Lajos, Rickl Antal, ifj. Csanak József stb. stb. a kiket a sokadalomban nem lehetett felfedezni. B. L.

— **Az újságolvasás haszna.** Tegnap egy Széchenyi-utcán lakó kiskereskedő, amint a „Debreceni Ellenőr“-t olvasta, megakadt szeme egy újdonságon, amely arról szólt, hogy Grün József miképen liferált el egy helybeli tollkereskedőtől 15 kilogrammnyi tollat, még pedig anélkül, hogy a tulajdonos beleegyezését kikérte volna. Elolvassván az újdonságot, eszébe jutott, hogy Grün ezeltől 5—6 nappal 8 kolónyi tollat tett le üzletében, azt mondván, hogy nem sokára visszajön érte. Jelentést tett a rendőr-

ségnek, magával vitetvén a tollat is s csakugyan kiderült, hogy Grün ettől a csomó tolltól sem kérdezte, hogy jösz-e? — Természetesen a rendőrség sem kérdezte tőle ugyanezt, hanem — vitte. A börtönben nem tollpárnákon fekvő Grün most bizonyára átkozta az Ellenőrt, a kiskereskedő azonban, akit ez újdonság figyelmeztetett a Grün turpisságára, felfogadta, hogy ezután hálából nem egy, de 2 példányban járattja az Ellenőrt.

— **Dán író Debrecenben.** Dr. Schuma ch e r Sándor, dán irodalmi társulat titkára, ki több magyar író munkáját fordította dán nyelvre, tegnap d. u. Debrecenbe érkezett s néhány napot itt fog tölteni, hogy a magyar viszonyokat tanulmányozza.

— **Hajdumegye felirata Nagyváradon.** Nagyvárad város jogügyi bizottsága tegnapielőtt tárgyalta Hajdumegye ösméretes feliratát, melyben a főrendiház gyökere reformálását kéri; a jogügyi bizottság a feliratot egyszerűen irattárba helyezni véleményezte.

— **Harcászati lovaglás.** A 80. honvéd gy. dandár és a 2. honvéd huszár ezred törzstiszti kara május 28-án Tiszá-Füredre érkeztek s egy napi itt időzés után tovább mentek Mezőkövesd, majd Eger és Verpelét felé. Itt időzésük tartama alatt az ottani muzeumot is meglátogatták s úgy berendezéséről, mint becses tárgyairól igen elismerőleg nyilatkoztak. A harcászati lovaglásban részt vettek: Reviczky István tábornok, Görgy Vince, Valentic s Dániel, Biró Kálmán ezredesek, Dr. Augenc János, Szilávi Béla alezredesek, Lőrinczy Dénes, Molnár Ákos, Görgy Arisztid, Nagy Ákos őrnagyok és Spät Ferenc főhadnagy.

— **Értesítés.** A jogász és tisztviselői körkönyvtárának gyarapítására e hó 9-én rendezendő nyári vizgalmra a meghívók már szétküldtek, ha bárki olyan, aki arra igényt tarthat, tévedésből meghívót nem kapott volna, szíveskedjék e végett irodámban (Főpiac, Vecsey-ház) jelentkezni. Debrecen, 1894. június 1-én Márk Endre rend. biz. elnök.

— **Felülfizetések a gazdászok majálisán.** A múlt hó 19-én megtartott gazdász majálisra a következők fizettek felül: Özv. Simon Istvánné 4 korona, ifj. Barcsay Miklós 1 korona, dr. Rotsnek V. Emil 4 korona, Kardos Bertalan 2 korona, Szikszay Lajos 2 korona, Darbay József 2 korona, Bignio Gyuláné 4 korona, Buzás Elek 4 korona, Kardos László 5 korona. Összesen 28 korona. Fogadják a rendezőség mély köszönetét ez uton is.

— **Műszak-rendőri vizsgálat.** Ma délután volt a városunkban újonnan emelt épületek műszak-rendőri megvizsgálása. A vizsgálat Erdélyi István r. fogalmazó és Fodor József városi mérnök eszközölték.

— **A kanyaró Szoboszlón járványszerűleg** lépett fel az iskolákban. A r. katolikus iskolában 60 gyermek közül 30 esett vörhenybe, a Varga Márton féle leányiskolában pedig 85 gyermek közül 40 betegedett meg egy hét alatt. Fellépett ezenkívül a kanyaró szörványosan a többi iskolákban is. A r. katolikus iskolát s a Varga Márton-féle leány iskolát a hatóság a járvány miatt már be is záratta.

— **Orvos-rendőri vizsgálat.** Holnap délután lesz a dajkaságba adott kisdetek orvosrendőri vizsgálat, amit a vár. főorvos és Erdélyi r. fogalmazók fognak végezni.

— **Törvényt az erkölcsstelen hirdetések ellen.** Szabolcsmegye elhatározta, hogy felir a miniszterhez a közérkölcöt sértő újság hirdetések ellen; kéri, hogy megtorlásról gondoskodják a miniszter, esetleg törvényjavaslatot terjesszen e tárgyban a képviselőház elé. Szabolcsmegye alispánja a feliratot pártolás végett átküldte Debrecen város közönségéhez is.

— **Egészségügyi intézkedés.** Hieronymi Károly belügyminiszter egy igen üdvös s éppoly fontos rendeletet adott ki a torokgyikből felgyógyult gyermekeknek iskolába való bocsátása tárgyában. Igen gyakran megtörténik ugyanis, hogy a difteritiszből felgyógyult tanulókat két, sőt egy hét múlva is iskolába küldik, akkor ugyanis a mikor a betegség még nem vesztette el teljesen fertőző képességét. — A belügyminiszter tehát szigorú utasítást adott ki, a mely szerint

difteritisből felgyógyult gyermekeket csak teljes négy hét után szabad iskolába eresztani

— **Az épülő Nádudvar.** Nádudvar nagyközség képviselő testülete elhatározta, hogy a község tűzoltóinak laktanyát és szertárt építteti. A mintegy 6000 frtra rugó költségvetést a község előjárósága már be is mutatta a megyének. — Ugyanez évben mintegy 4000 frt. költséggel kisdudvót is épített a község.

— **Meghívó a debreceni jótékony nőegyesület 1894. június hó 3-án d. u. 4 órakor az árvaház üléstermében tartandó választmányi gyűlésére.** Tárty: A közgyűlés idejének meghatározása, folyó ügyek.

— **„Reformátusok pusztulása.”** A Debreceni Protestáns Lap legutóbbi számában érdekes cikk jelent meg legutóbb. Fél századról szóló népoktatási adataink — így szól a cikk — azt mutatják, hogy az evang. reformátusok szaporodása nem tart lépést a többi hazai felekezetekével. És ennek az elszomorító jelenségnek okát nem az elkeresztelésekben, nem is más felekezetek hódításaiban, hanem egyenesen a születési és halálozási viszonyoknak fölöttébb kedvezőtlen alakulásában találhatjuk fel. — Ez pedig nem más, mint a reformátusoknál elterjedt kárhóztos bűnök az u. n. két, sőt újabb egy gyermekrendszernek szomorú következménye. Hogy mennyire terjed ez a borzasztó szokás, a gyermekvesztés, adataink megdöbbentőleg igazolják. Baranyában a reformátusok között 1876-ban 1000 lélekre még 31 születés esett, 1892-ben már csak 18, Somogyban ugyanezen idő alatt a születési arány 38-ról 25-re, Tolnában 37-ről 28-ra, Veszprémben 39-ről 30-ra szállott alá. Sőt egyes járások arányai még kedvezőtlenebbek, pl. Baranyamegye siklósi járásában 20, a baranyaváriiban 15 születés esett 1891-ben 1000 lakóra. És ez adatok annál elszomorítóbbak, mert hazánk általában a legmagasabb születési aránnyal bíró országok közé tartozik Európában, de még is oly alacsony arányokat, mint az említett megyékben, Európának egyetlen államában, még a dekadenciában lévő Franciaországban sem találunk.

— **A Kálló-csatorna kiépítése.** A Berettyó-körösi ármentesítő társulat közgyűlése tegnapelőtt Nagyváradon elhatározta, hogy a most építés alatt álló Kálló-csatornát meghosszabbítja a komjáti híd felé egészen az ártér-sélig, mert az alsó nyirvidéki társulat csatornái csak így lesznek a Kálló főcsatornával összefüggésbe hozhatók és csak így vihető keresztül, hogy az alsó nyirvidéki főcsatorna költségeihez egy bizonyos összeggel való hozzájárulás mellett vizeit ez is oda vezethesse be.

— **Köszönetnyilvánítás.** Az 1894. május 26-án tartott theologus majális alkalmával felülfizettek; Nagyt. Csiky Lajos theol. tanár ur 2 koronát, nagyt. Sass Béla theol. tanár ur 2 koronát, nagyt. Balogh Ferenc theol. tanár ur 2 koronát, nagyt. Biky Károly gyöngyteleki ev. ref. lelkész ur 2 koronát, Tiszt. Pataky Sándor ér-körtvélyesi ev. ref. lelkész ur: 2 koronát. Tiszt. Ladányi Gyula ur: 2 koronát. Tek. Márk Endre ur: 8 koronát. Tek. Lányi Lajos gym. tanár ur: 2 koronát. Tek. Szilágyi Károly ur: 4 koronát. Tek. Raics Lajos ur: 4 koronát. Tek. Kolonics Lajosné urnő: 2 kor. Továbbá: nt. Tóth Sámuel theol. tanár ur: 10 kor. nt. Némethy Lajos ev. ref. lelkész ur: 2 koronát, nt. Erdős József theol. tanár ur 2 koronát, tiszt. Rózsa Sándor háznagy ur 2 koronát, tek. Medve Kálmán ur 4 koronát voltak szívesek kezeinkhez juttatni. Fogadják a rendező bizottság nevében kitejezett hálás köszönetemet. Virág István, th. s. e. pénztárnok.

— **Meghívó.** 1894. évi június hó 3. án, azaz vasárnap, Zinger János kaudia-utcai 2583. sz. házában az e célra csinosan díszített és fedett ponyvasátorban táncoktatás bevezetése alkalmából jártkörű utolsó-estélyt rendez Schaf János táncoktató. Kezdeté 8 órakor.

— **Udvarias lengyelek.** Lembergben országos kiállítás rendeznek, a melyet Károly Lajos kir. herceg nyit meg június hó 5-én. A kiállítás szeptember 7-én a király is meglátogatja. Több osztrák miniszter is megígérte, hogy a kiállítást megnézi. A kiállítás nevezetességei lesznek: a petroleum-kiállítás, a mely a petroleum-bányászatot is feltünteti, Matejko festményei,

valamint a lengyel etnográfiai viszonyokat feltüntető telepek. A kiállítás rendezőbizottsága igen udvarias magatartást tanúsít a magyar lapokkal szemben. Tegnap a „Debreceni Ellenőr” szerkesztősége kapott a bizottságtól egy meleg hangú meghívót erre az ünnepélyre, valamint belépő-jegyet is. A meghívó német nyelven, a jegy azonban lengyel szöveggel bír. A „Debreceni Ellenőr”-nek küldött belépő-jegy szövegét érdekességénél fogva ide nyomtatjuk: „Karta wstepu dla szan. Redakcji „Debreceni Ellenőr” na uroczystose otwarcia pow-szezhnej Ustawy krajowej we Lwowie 1894. Strój galowy.”

— **Talált kules.** A Nagyerdőre vezető úton ma egy összehajtható kapukules találtatott. Tulajdonosa a II. ker. kapitányságnál átveheti.

— **Simon Zsuzsa életben.** Thea mellettült a társaság. Irodalomról is beszélgettek. Szóba jött a Herczeg legújabb regénye, a Simon Zsuzsa.

Egy uri ember, a ki jegyben járt és álmatlan éjszakai voltak, nagyon szerette volna olvasni a művet.

— A nővéremnek meg van, tessék csak elküldeni érte, szót egy hölgy.

X. ur utasítást ad az inasának, hogy menjen el a „Simon Zsuzsáért.”

— Tisztelteti a nagyságos ur, szót az inas az asszonyágának; a hová küldték — tisztelteti, hogy adják ide neki a Zsuzsát.

— Zsuzsát?

Micsoda Zsuzsát?

Azt már nem tudom; csak azt mondtam, hogy a Zsuzsát küldjük el, mert nem tud anélkül aludni.

Az asszonyág nem tudott eligazodni az inas szaván és elbocsátotta. Ő azonban saját külön eszével megmagyarázta magának az irodalmi rejtélyt. Eszébe jutott, hogy az asszonyág vén szakácsnőjét Zsuzsának hívják.

Nem tisztelt ugyan a nagyságos ur guszpusát hanem azért fölön fogta a Zsuzsát és vitte a theázó társaságba.

Beállit.

— Elhoztam kérem, a Zsuzsát:

Hol van?

— Ide kiinn az előszobában

— Hozd be.

Az inas bevezeti Zsuzsánát, a kit felismernek díszes személyében. Volt aztan homéri kacagás.

— **Lesz-e csata?** Egy esinos, selyem viganóba és ezerráncu bokorugró szoknyába öltözött lány állított be a kapitány elé.

— Az iránt jöttem, tekintetes kapitány ur, legyen szíves megmondani, hogy igazán csata lesz-e?

A kapitányt, a ki a háborus kérdésekkel csak igen keveset foglalkozott, készületlenül találta a kérdést és azért kelő óvatossággal válaszolt:

— Az lelkem az időtől függ.

A szobacius azonban, tudatában a kijelentés fontosságának, suttogva folytatta:

— Azert kérem, mert a Kada Jánostól hallottam a huszarakról.

— Aztán micsoda rangba van a János?

— Tizedes kérem — felel a leány és a kebeléből kihalszotti egy könyáztatott levelet. Azt írja ebben a levélben, hogy Isten veled Terka, engem többé nem látsz, — mert csatába megyünk. És ezzel elfakadt a szép leány sirva.

A kapitány megvigasztalta:

— Ne sirjon lelkem, épem most jött levél a királytól, hogy egy szó sem igaz belőle.

A leánynak egyszerre kinyitott a szeme és fel-fortyant:

— Akkor hát a Jancsi nem is masirozott el!...

Igy derült ki Jancsi turpissága, a ki ilyen galád módon a cart megunt imádotja elől szabadulni. És mos igazán csata készül — de abban biztosan Jancsi húzza a rövidebbet!...

A kormány lemondása.

Debrecen, június 1.

A magyar kormány lemondását hozta hírül a táviró. A magyar alkotmányosság történetében páratlan fontosságú eseményt egyelőre commentár nélkül hozzuk nyilvánosságra.

E percben azonban már kiemeltetjük azt, ami az események riasztó hatását enyhíti.

A mint előre mondtunk, csak is liberális kormánynak lehet jövője hazánkban s Ő Felségének első választása liberális államférfiura: gróf Héderváry-Khuen horvát bárna esett, ki eddigi politikájának tautságai szerint, a megelőző kormány liberális musát vállalja a magáénak.

Távirataink a következők:

Az új miniszterelnök.

— Érk. e. u. 3 óra 35 p. —

Ő Felsége elfogadta Wekerle miniszterelnök s a kormány lemondását. Az új kabinet megalakításával a király gróf Héderváry-Khuen horvát bánt bizta meg.

Gróf Héderváry-Khuen és dr. Wekerle.

— Érk. d. u. 3 ó. 55 p. —

Gróf Héderváry-Khuen, az új kabinet alakításával megbízott horvát bán ma d. e. 11 órakor érkezett Wekerle miniszterelnökkel. 11 órakor fogadta Ő Felsége Héderváryt. Wekerle fogadtatása ma délutánra tüzetett ki. Wekerle tegnap este Plener közös pénzügyminiszternél vacsorált, ki délelőtt már többeknek beszélte a lemondás hírét, de azt hitte, hogy a Felség ismét dr. Wekerlét bizta meg a kormány-alakítással. 4 1/2 órakor Wekerle a Burgba hajtatott s rajta látszottak az izgalmak nyomai.

A polgári házasság a főrendiházban.

— Érk. d. u. 3 órakor. —

A főrendiház ma tárgyalta a képviselőháznak a főrendiházhoz a polgári házasságról szóló törvényjavaslat tárgyában intezett üzenetét,

Gróf Keglevics István indítványára és gróf Zichy Nándor hozzájárulásával a tárgyalás napjának kitűzését — a z előkre bízta k.

Báró Vecsey József indítványára Szilágyi elnök és Hieronymi Károly belügyminiszter megígérték, hogy a mult-kori inzultusok elkerülése végett a másodszori tárgyalás alkalmával megteszik a szükséges intézkedéseket.

Vegyes hírek.

* **Kossuth sirja.** Kossuth Lajos ideiglenes sirja a kerepesi-úti temetőben most már nagyon szépen tel van díszítve. A sirt feketére festett finom ives, körülbelül fél méter magas vasrácsosattal vették körül. A rácsosatt négy sarkán három méteres kandelaberek vannak, keleti részén pedig egy lépcsőzetes bejáró, a mely el van zárva s csak akkor nyitják ki, ha koszorút vagy virágot hoznak. A nagy halott sirját azonkívül parkirozták is és apró ciprus bokrokat és olajtákat ültettek köröskörül. A sirt különben tolyton tömegesen látogatja a szőnység és mindenki visz valami virágot. Nagyon sokan cserepekben visznek virágot s ezeket a sirtolt tetejére állítják, a hol már egész virág-erdő illatozik.

* **A kinek még a villám sem árt.** Ugy történt, hogy éppen akkor buzgólkodott legjobban hivatalos utkaparói munkájában Pál István, sárándi utkaparó, a mikor teljes erejével kitört a zivatar. Már pedig a jéggel vegyes eső még egy utkaparót is kihoz a csendes békétürésből. Pál István uram is menedék után nézett, de bizony se közel, se távol nem volt ott semmi szárnyék. A táviró rudnak neki dülő támasz háromszöge volt az egyedüli „oltalomtedél.” Ez alá húzódott a megszorult utkaparó. Talán éppen a fölött emékedett, hogy milyen furcsa rendelése az az istennek, hogy ha ő nagy keserve-sen tisztára kaparja az ország útját, menten csupa sárrá válják az ujra, — a mikor becsapott a menykő a táviradarudba. Dörgött is, recsegett

je, hanem ebből az accompagnementből nem halott már Pál uram semmit. Keresztül futott rajta az égi tűz, ott hagyva nyomát hátán, oldalain, letépte róla ruháját, foszlányokra szakgatta csizmáját. Ő maga eszméletlenül feküdt a rud tövében. Ugy találták meg a jó sárándiak az ő utkaparójukat. Elvitték haza. Pál István uram pedig az általános részvét közepette meggondolkozott és — fölébredt, fölgögyült és máig nincs semmi baja. Hát mi is egy villámcsapás egy utkaparónak?! — Hanem a mi nagyon bántotta, az volt, hogy most honnan vesz ő új ruhát? Kapta magát, levelet írt a miniszternek, hogy utalványozzanak ki neki ruhára, csizmára való pénzt, mint „hivatalos ténykedés” közben szakadt le róla a régi ruha. Meg is adták neki s azóta büszkén járja az ország utját, mert hát neki a villám sem árt.

Csillagvizsgáló torony a Mont-Blank csúcán.

— Irta: **Kuti Zsigmond.** —

A soha sem nyugvó emberi elme nem akar a földhöz tapadva lenni, nem akar megelégedni azon vívmányokkal, a miket a föld felületén ért el, behatolva a természet titkaiba, az alkotó műhelyébe, ellesvén az őserőket, az elemek egymásra ható, egymást megsemmisítő — új elemeket alkotó erőket; kifürkészte az affinitást, a kohéziót, a vonzerőt, a magnetizmust, az electricitást és mindezen erőket alárendelte magának.

De nem állapodott meg ennyire! Az ember, ezen parányi halandó féreg, lebecsátkozik a föld mélyébe és lapozgatja annak rétegeit, akár a bibliát és tanul belőle bölcseséget akár a bibliából. De felemelkedik a levegőbe is, akár a büszke sas és meglesi a szeszélyes felhők, a durcás szél és a folyton változó légrétegek titokzatos működését; beharangozza a világoceánokat, vizitel a hó- és jégtaikarta sarkoknál és látogatójegyét hagyja Afrika őserdőiben. Most pedig — szinte mesébe illik — csillagvizsgálót épített Európa legmagasabb hegycsúcán, az 5000 méter magas Mont-Blank tetején, mely magasság 18 Eifel-toronyának és 170 Kossuth-utcai temptomtoronyának felel meg. Ezen meredek, kőszirtes, sziklahasadékos, örvényes, örökös hó- és jéggel fedett óriás tetejére építették — és tényleg már használatba is vették — a tudomány szolgálatára a világ 8. csúdját, a föld legmagasabb alkotmányát — a mont-blank-hegyi csillaglátót.

Ezen eszme, t. i. a Mont-Blank csúcára csillaglátót építeni, Janssen Gyula, Franciaország legnagyobb csillagászának agyában született meg 1890. év augusztus hó 22 én és 1893. év október hó 25-én már beszámolt Janssen a francia tudományos akadémiának az eszme megvalósításáról, a létrehozott nagy világcsodáról!

A munka emberfeletti volt! Magas — függélyes hegy falakat, sziklac-ucsokat, szédítő magas, hóval, jéggel fedett kőszirtket kellett megmászni, örvényeket, jégmezőket, csergedező patakokat, hegyi tavakat megkerülni, míg 5 nap — emberfeletti munka után, fölértek a hegy csúcára. Eddig csak 400 méternyire a csucson alul értek el a turisták, a hol is Vallot egy megfigyelő állomást létesített. Janssen és 12 hagymászó társa, kik őt szánkán vontatták, voltak az elsők a kik a Montblánk csúcsát érték el!

Az obszervatórium létesítésére bizottságot küldött ki az Akadémia, melynek tagjai voltak Say Leó elnök, Fanssen Gyula titkár, Bischofsheim pénztáros, Delessert, Jules Ferry, Bona parte Roland, Rothschild Alfons báró és Grefulhe rendes tagok. Az egész Obszervatórium fából készült, még pedig csőalakú — kivájt gerendákból, hogy a felcipelés terhe minél könnyebb legyen. A tervet, a méreteket, a talaj — hórétet — hordképességét Eifel mérések állapította meg. Ugyanis a Montblánk csúcs hórétete 35—40 méternyi vastag és jégkemény. Eifel olyképen mérte ki a hótalaj hordképességét, hogy egy 3 métermázsas súlyú és 30 cm átmérőjű ólomoszlopot — hengert állított fel a

hórétetere, a mely oszlop mindössze 3—4 mili méternyire süppedt be a hóba. Tekintettel voltak az épület ingására is, különösen vihar alkalmával, a miért is piramis alakra építették a tornyot, alul kiszélesedő alappal, csonka — tompa piramis tetővel. Az épület $\frac{3}{4}$ része a hórétetben van, részint a szilárdság kedvéért, részint, hogy a hó elszigetelje a nagy hideget és lakhatóvá tegye azt az év minden tájában, szakában.

Janssen által külön e célra feltalált csigarendszerű vontató-géppel vontatták fel az épület anyagát, műszereket, élelmiszereket és magát Janssent is.

Az a nagy tudós, a ki a föld minden pontjából figyelte már meg a természetet, a napot és égboltozatot, az a Janssen azt mondja, „Nincs szó, a mely kifejezhetné azt a hatást: a mit reám az a panoráma, az a látvány gyakorolt, a midőn a Mont-blank csúcáról néztem a nap felkeltét!

Dóré Gusztáv, hol van a te ecseted, hol vannak színeid ezen látványt lefesteni?

Én megkövülve álltam meg, csak bámolni, csak csodálni tudtam a természet eme varázsát, bűbáját, de leírni, elmondani azt, nem vagyok képes!

Keblemet és szívemet soha sem érzett gyönyör fogta el. Oly könnyűnek, oly elevennek, oly fürgének éreztem magamat és a mellett oly jókedvűnek, hogy munkáim nyakába borultam, mint az ittas ember! Mi lakik eme magas rétegekben régiókban?

Miért oly élénk ott emocióink?

Ihlet szállt meg, szerettem volna repülni, erőt, kedvet, éreztem magamban és a természet legbonyolultabb problémáit tudtam volna megfejteni! Kutatom eme természeti tünemény magyarázatát.

Tán a levegő könnyűsége, ritkasága hatott oly jótékonyan lelkemre?!

Ezek Janssen entuziasmusában elmondott szavai. — E nagy tudósnak most főörekvése az, a spektral analízissel kikutatni, vajjon a napot környező lég gőz körében van-e éleny vagy nincs.

Ha van ezen gőzkörben oxigén, úgy természetes, hogy a nap tüze valaha fölemészti ezen élenyt és akkor elpusztul a föld animaliai és vegetabilis élete — addig is roppant változásan menend keresztül a vegetáció, amidőn t. i. a nap lassudan hűlni kezd. Ez azonban még eltarthat t. i. a nap még éghet 5000 évig. Ha azonban a napot környező gőzkörben nincs éleny, úgy nagy hőfoka egy örökkévalóságig tarthat. Lentről nézve a spektrálanalízis prizmáján a nap égési processusát, nehezen lehet konstatálni az égés mivoltát, amennyiben a sugarak az élenyvel telített légrétegeken keresztül hatolnak és így éleny bizonyára föllelhető. Azonban oly magas pontról nézve a nap égését és az azt körülövező gőzréteget, — a milyen a Mont-Blanc csúcán felállított obszervatórium — reményli Janssen, hogy biztos analízist állapíthat meg. A tudós világ fezzült figyelemmel lesi Janssen felfedezéseit.

Apró-cseprő.

* **Pontosság.** Ugyan miért fogadta föl ezt az ügyetlen embert segédnek? Találhatott volna jobbait is.

B. Igaz. De lássa, ez az ember frankirozatlan levélben küldte be az ajánlatát s azért fogadtam föl, hogy a büntetéspénzt lehuzzam a fizetéséből.

* **Előrelátás.** Egy kisebb birtok gazdája a leányával s ennek jövőbelijével sétakocsizást tesz, hogy bemutassa a birtokot. A kocsis jó gyorsan hajt.

— János — sugja a birtokos a kocsis fölébe — ne hajts olyan gyorsan, mert nagyon kicsinek látszik majd a birtok.

*
... Szerelem, szerelem mi vagy te?
Nem boldogság, mert sirba hajt.
Nem átok, mert ki általálta
E bü, e kín után sohajt.
Csillag vagy-e, mely küldesz álmat?

Álom, mely festesz csillagot?
Rege, valóság? Nem talállok
Szót, a mely tolmácsolhatott...

Gáspár Imre.

A nők, megszokva a folytonos önralkodást, inkább képesek akaratukat és vágyukat a józan ész és a kötelesség korlátai közé szorítani, mint mi férfiak.

Geöthe.

Angyalt, ördögöt megismerni könnyű,
embert, férfit, nőt nehéz: ifjú leányt lehetetlen.
Jókai.

Nem lehet az a nemzet szabad, melynek más érdekekkel bíró fejedelme van.

Kossuth Lajos.

Kis kalap nagy orrot csinál.

Flaneuse.

* **Irodalom és kártyajáték.** Ez a neve egy pétervári francia nyelvtanár, Hendrick kisasszony által feltalált kártyajátéknak, mely oktató célokra használja fel az eddig csak szórakozás és nyereszkedés céljaira szolgált kártyázást. A pétervári tanár játék 208 kártyából áll, célja a francia irodalom ismeretének gyakorlása. Minden kártyán egy francia író neve szerepel, ez alatt pedig az író valamely munkájának címe. Ezenfelül fel vannak sorolva, minden kártyán az illető író főműveinek címei. A kártyákat szétosztják és a játék célja egy kézbe gyűjteni össze egy író összes műveit, melyek mind külön-külön kártyákon szerepelnek. Ez kérdések által történik. Aki az osztótól balra ül, az kérdez először. A kérdezett tartozik a kért kártyát, ha nála van, kiszolgáltatni. A ki ép soron van, addig kérdezhet, míg nem hibáz az folytatja a kérdést, akinél az előbbi hibázott. Ha valaki összeszedte egy író összes műveit, a csomót félre teszi és új íróba kezd. A játékot addig folytatják, míg valamennyi író „összes művei” együvé nem kerültek. Aki legtöbb író munkáit gyűjtötte össze, az nyerte meg a játékot. A szórakoztató és kellemesen felfrissítő társasjátékot Péterváron már régóta ismerik.

* **Falstaff és az orleansi szűz.** Volt egy igazi Falstaff is, nemcsak az a poltron uri ember, akit Shakespeare darabjából ismerünk. Az igazi Falstaff bátor katona volt, aki az angol fegyvereknek sok dicsőséget szerzett. Életirői följegyezték, hogy 1416-ben kormányzója volt Uanfleu városának, s az azincourti csatában ő ejtette foglyul Alençon herceget. Neki köszönhették az angolok azokat a diadalokat, amelyek Orleans falai alatt arattak s ő mentette meg, ami megmenthető volt, amikor az angolok kénytelenek voltak Orleans egész vidékéről visszavonulni. Eddig mindenki azt hitte, hogy nem ez a hős katona volt, akit Shakespeare a színpadon bemutatni akart. Most kiderült, hogy ez a két Falstaff csakugyan egy ember. — A magyarázat, amelyet kétségtelen történeti adatok támogatnak, igen egyszerű. Az Orleansi vereség után ugyanis Falstaff kénytelen volt csapatával Corbeil felé visszavonulni. Amikor ennek híre Angliában elterjedt, ott általános volt a felháborodás. — Azzal vádolták, hogy készakarva nem sietett Tachet segítségére akivel nem volt jó viszonyban. A nép körében árlulástól suttogtak s még a higgadtabbak is azt követelték, hogy Falstaffot foszszák meg rangjától. Falstaffnak a vereség mellett az volt a legnagyobb szerencsétlensége, hogy egy nő kényszerítette a visszavonulásra, — az orleansi szűz. Egész tömege a gunyverseknek járt szájáról-szájára, amelyek mind arról szóltak, hogy a hirneves csapatvezér egy nő elől futott meg. — Ezt a közhangulatot, vagyis inkább a tradícióját használta fel Shakespeare, amikor Falstaff alakját színműveimben megteremtette s így jutott a hős katona színpadra egy dicsekvő, de gyáva és nevetséges lebutó alakjában, a kin azóta folyton jóízűt nevet az egész világ.

Közgazdaság.

Erték-tőzsde.

(A debreceni „közgazdasági bank részvénytársaság” közlése 1894. június 1-én.)

Államadósság:

Magyar aranyjárdék 4%	—	—	120.4	120.90
vasuti beruházási kötvény 4 1/2%	127.—	128.—	—	—
koronajárdék 4%	—	95.—	—	95.75
regále váltásági kötvény 4 1/2%	100.—	100.—	—	100.75
Oszták aranyjárdék 4%	—	—	120.50	121.—
Egységes állam kötvény 4 1/2%	—	—	98.30	98.80
Tisza-szegedi 4%-os nyeremény-sorsjegy	142.25	143.25	—	—

Részvények:

Magyar hitelbank részvény	—	—	432.5	433.—
Oszták hitelbank részvény	—	—	350.—	350.20
Magyar ipar- és kereskedelmi bank részv.	112.—	112.—	—	112.50

Sorsjegyek:

Magyar jelzőlogbank 4%-os sorsjegy	128.—	129.—	—	—
Oszták földhitel sorsjegy 3%-os	—	—	115.50	116.50
Magyar vöröskereszt sorsjegy	—	—	12.25	12.75
Oszták " " " "	—	—	18.50	19.—
Olasz " " " "	—	—	12.25	12.75
Bazilika sorsjegy	—	—	3.50	10.—
Jó-sziv " " " "	—	—	3.30	3.60

Pénzjegyek:

Cs. és kir. arany	—	—	5.84	5.93
20 márkás arany	—	—	12.27	12.31
20 frankos arany	—	—	9.95	9.99
1 Savereigns	—	—	12.26	12.30

Budapesti árú-tőzsde.

Gyenes és Balog gabona-bizományi üzlet (Nádor u. 6. sz.) tudósítása a „Debreceni Ellenőr” részére

Budapest, május 31.

Napi jelentés.

Gabonaüzlet.

Buzát ma gyengén, de sürgősen kínáltak, miután malmaink tartózkodtak a vásárlástól, s ezért az irányzat lanyha, elkelt 9000 mm. 5-7 1/2 krral lanyhább árakon.

Eladások:

Tiszavidéki. 300-80^s mm. 7.17 1/2 frt. 200-80^s mm. 7.20 frt. 300-80 mm. 7.15 frt. 200-79^s mm. 7.15 frt.

3 havi időre.

Zab 6.60-6.95 frt.

készpénzfizetés mellett.

Egyéb c'kkek gyenge forgalommal változatlanok.

Határidő-üzlet. Amerikában tegnap ünnep miatt nem volt üzlet, s így a mi tőzsdénk magára lett hagyatva; tekintettel azonban a többi külföldi piacokra, melyek lanyha árfolyamokat jelentettek, s az itteni szép időjárásra mi is lanyhán indultunk, s a délelőtti folyamán buzában és tengeriben 5-6 krnyi árcsökkenés volt.

Zárlat 1 óra:

B u z a	máj.-jun.-ra 1894.	6.56-6.58
	szept.-okt. 1894.	6.80-6.82
R o z s	máj.-jun.-ra 1894	—
	szept.-okt. 1894	5.23-5.27
Tengeri	máj.-junra 1894.	4.61-4.63
	juli-augra 1894	4.68-4.69
Z a b	máj.-junra 1894,	—
	szept.-okt. 1894.	5.52-5.53
Repcze	aug.-szept. 1894	9.80-9.90

Zárlat 4 óra:

B u z a	máj.-jun.-ra 1894.	6.55-6.57
	szept.-okt. 1894.	6.77-6.78
R o z s	máj.-junra 1894.	—
	szept.-okt. 1894	5.24-5.26
Tengeri	máj.-junra 1894.	4.60-4.62
	juli-augra 1894	4.66-4.68
Z a b	máj.-jun.-ra 1894	—
	szept.-okt. 1894.	5.53-5.54
Repcze	aug.-szeptre	9.80-9.85

Hivatalos felmondások: 2000 mm. buza.
Időjárás: derült, meleg.

Budapest-kőbányai sertés-kereskedelmi csarnok.

Május hó 30. Hizott sertés árak.
I. Magyar első rendű: Öreg nehéz (páronkint 400 klgonra felüli sulyban) 43.-44. kr. Öreg közép (páronkint) 300-400 kilogramm sulyban 43.-44. krig. Fiatal nehéz (páronkint 320 kilogramm felüli sulyban) 45.-45.5 krig. Fiatal közép (páronkint 251-320 kilogramm sulyban 44.5-45. krig. — Fiatal könnyű (páronkint 250 klg. terjedő sulyban 44.-45 krig. II. Magyar szedett: Nehéz páronkint 280 klg. felüli sulyban) 43.-44. krig. —

Vasuti menetrend.

— Érvényes 1894. május hó 1-től. —

Egységes vasuti (zóna) idő szerint.

Debrecenből indul:

Budapest felé (gyorsonvat)	reggel 8 ó. 40 p.
Budapest-Nagyvárad felé	délután 12 ó. 36 p.
	este 10 ó. 31 p.
1) P.-Ladány-Nagyvárad felé	délután 3 ó. 32 p.
Csak P.-Ladányig v. v.	este 8 ó. 15 p.
minden kedden	délben 12 ó. — p.
Szatmár-M.-Sziget felé	délután 3 ó. 48 p.
Csak Szatmárig	reggel 5 ó. 15 p.
Szatmár-M.-Sziget felé	este 8 ó. — p.
	éjjel 3 ó. 05 p.
2) Miskolc-Kassa felé	reggel 8 ó. 25 p.
3) Miskolc-Kassa felé	este 8 ó. 05 p.
Szerencs-S.-A.-Ujhely-Kassa felé	délután 3 ó. 56 p.
H.-Büszörmény-Büd.	m. á. v.-től reggel 5 ó. 48 p.
Sz.-Mihály felé	vásártérről " 6 ó. 04 p.
	m. á. v.-től délután 3 ó. 37 p.
	vásártérről " 3 ó. 50 p.
Füzes-Abony-Kassa felé	m. á. v.-től reggel 5 ó. — p.
" " " "	vásártérről " 5 ó. 13 p.
" " " "	m. á. v.-től d. u. 4 ó. 10 p.
" " " "	vásártérről " 4 ó. 22 p.

- 1) P. Ladánytól gy. v.
- 2) Kassára érk. d. u. 3 ó. 31 p. Poprádra e. 7 ó. 25 p.
- 3) Jun. 15-től Kassára érk. gy. v. r. 5 ó., Poprádra reggel 7 ó. 35 p.

Budapestre érkezik:

a reggel 8 ó. 40 p.-kor induló	gy. v. d. u. 1 ó. 50 p.
a déli 12 ó. 36 " " " "	sz. v. este 8 ó. 15 p.
az este 10 ó. 31 " " " "	reggel 5 ó. 50 p.

Debrecenbe érkezik:

Budapest-Nagyvárad felől	délután 3 ó. 28 p.
" " " " gyorsonvat	este 7 ó. 09 p.
" " " " "	éjjel 2 ó. 40 p.
Nagyvárad-P.-Ladány felől	reggel 7 ó. 41 p.
Csak P.-Ladánytól	reggel 4 ó. 55 p.
M.-Sziget-Szatmár felől	reggel 7 ó. 50 p.
" " " "	délután 12 ó. 16 p.
" " " "	este 10 ó. 16 p.
Csak Szatmártól	este 7 ó. 45 p.
1) Poprád-Felka-Kassa-Miskolc felől	reggel 8 ó. 07 p.
2) Kassa-S.-A.-Ujhely-Szerencs felől	déli 12 ó. 21 p.
3) Poprád-Felka-Kassa-Miskolc felől	este 7 ó. 41 p.
B.-Szt.-Mihály- (vásártérre)	reggel 8 ó. 09 p.
H.-Büszörmény felől (m. á. v. hoz)	" 8 ó. 17 p.
" " " (vásártérre)	este 7 ó. 41 p.
" " " (m. á. v.-hoz)	" 7 ó. 50 p.
F.-Abony felől vásártérre	reggel 7 ó. 50 p.
" " " (m. á. v.-hoz)	" 8 ó. — p.
" " " (vásártérre)	délután 5 ó. 21 p.
" " " (m. á. v.-hoz)	" 5 ó. 30 p.

Budapestről-Debrecenbe indul:

a délután 3 ó. 31 p.-kor érkező sz. v.	reggel 8 ó. 25 p.
az este 7 ó. 09 p.-kor érkező gy. v.	délután 2 ó. 10 p.
az éjjel 2 ó. 40 " " " "	sz. v. este 7 ó. — p.
" " 2 " 40 " erk. sz. v. (P.-Ladányig)	" " " " "
	gy. v. átszállással) este 9 ó. 15 p.

- 1) Podrádról (Jun. 15-től) gy. v. ind. este 9 ó. 30 p.
- 2) Kassáról indul reggel 4 ó. 55 p.
- 3) Poprádról ind. r. 8 ó. 35 p. Kassáról d. 12 ó. 31 p.

Kiadó és laptulajdonos:

„Oskonai” nyomda és kiadó r.-t.

Felelős szerkesztő:

Komlóssy Dezső.

Okleveles tanító,

ki már két évig mint tanító működött; ismerősök hiányában, ez uton óhajtja magán tanuló elemi iskolás gyermek tanítását elvállalni az 1894/5 iskolai évre.

Czim a kiadóhivatalban.

Biharmegye Vértés község határán lévő 500 hold jó minőségű tagosított homok birtok (a 1100 öles) 27 hold kincstári dohány engedélylyel, megfelelő gazdasági épületekkel, a községben lévő uri lakkal együtt több évre haszonbérbe kiadó.

Értekezhetni ugyanott a tulajdonosnéval.

Özv. Csanády Ödönnével.

SCHLICK -féle vasöntőde és gépgyár részv.-társaság **BUDAPESTEN.**

Gyár és irodák: Városi iroda és raktár: Fiók raktár:

VI. ker., külső váci-ut 29-35. Podmaniczky-utca 14. Kerepesi-ut 77 szám.

Gőz- és járgány-cseplőkészületek,

számos első díjjal kitünt. Schlick-féle szab. 2 és 3 vasu ekék, mélyítő és egyetemes aczel-ekék,

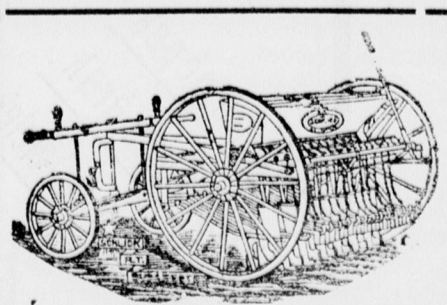
eredeti SCHLICK- és VIDATS-féle

egyvasu ekék, talajmivelő eszközök,

valamint

Schlick-féle szab. „HALADÁS” sorbavető-gépek. Takarmánykészítő gépek, darálók, őrlőmalmok és mindennemű gazdasági gépek. Eredeti amerikai kévekötő és marokrakó aratógépek és fűkaszálo gépek, szállítható mezei vasutak stb.

Előnyös fizetési feltételek. Legjutányosabb árak.

Árjegyzékek ingyen és bérmentve.

Kathreiner**Kneipp-maláta-kávéja**

az egyedüli, amely a valódi kávébab ízével és aromájával bír. Ez utóbbihoz kezdetben egy harmad-, később a fele keverendő.

Kathreiner**Kneipp-maláta-kávéja**

használathoz a legolcsóbb vegyület a babkávéhoz, melynek az egészségre károsan ható alkotórészeit egyszerűs-mind elenyészteti.

Kathreiner**Kneipp-maláta-kávéja**

jelenleg oly kitűnően készítették, hogy a babkávéval egyszerre örölhető és minden szokott módon elkészíthető.

Kathreiner**Kneipp maláta-kávéja**

tisztán élvezve is (tejjel, cukorral vagy mézzel) fölötte kellemes, jóízű és egészséges italt képez.

Minden háztartásban és minden kávéét élvezőnek nélkülözhetlen a

Kathreiner.

Kathreiner-féle

KNEIPP-MALÁTA-KÁVÉ.

Az elismert legjobb és legegészségesebb pótlék a valódi kávéhoz.

Hi hirdeted a honi tápnak erejét
S miként vezet jót felé az út,
Fogadd a hála s tisztelet jeleit
A föld kalászából font koszorút.

Kathreiner**Kneipp-maláta-kávéja**

ugy tisztán, mint vegyíték alakjában, tudományos és orvosi szaktekintélyek által a leghathatósabban ajánlatik.

Kathreiner**Kneipp maláta-kávéja**

különösen nőknél, gyermekeknek, vérszegényeknél gyomor és ideg betegségeknek bir kitűnő hatással.

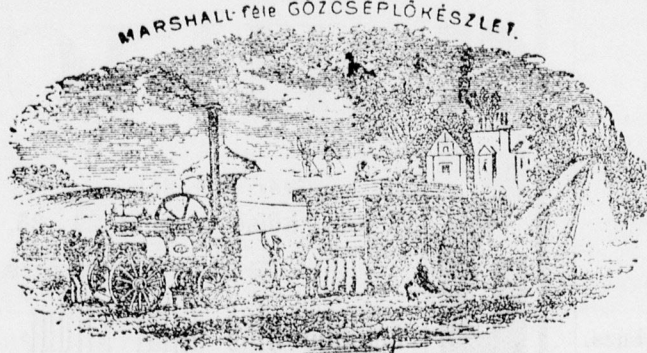
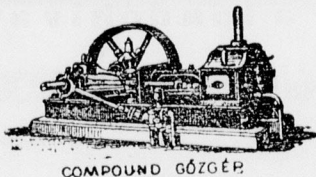
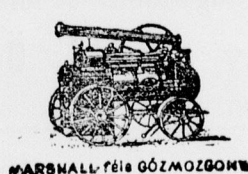
Kathreiner**Kneipp maláta-kávéja**

mint hazai gyártmány kitűnő családi és egészségi kávé, mely mindenütt kapható. — 1/2 kiló 25 kr.

Kathreiner**Kneipp-maláta-kávéja**

közkeveltsége miatt sokszorosan utánoztatik. Nyitva kimért árú vagy csalárd-ságra számított csomagokban lévő határozottan vizs-szaút-sítandó.

Csak az eredeti, fehér csomagok kérendők, melyeken világosan kivehető a név:

Kathreiner.**GRAEPEL HUGÓ**

GÉP-ÉS ROSTALEMEZ-GYÁR, MALOMÉPÍTÉSZET

MARSHALL, SONS & CO Limited

VEZÉRÜGYNŐKE.

BUDAPEST, V., KÜLSŐ VÁCZI-ÚT 46.

Árjegyzékek kívánatra bérmentve.

Kitűnő gépek
Jutányos árak.
Kedvező feltételek.

Kitűnő gépek
Jutányos árak.
Kedvező feltételek.